

NEJ

Den europæiske stør må ikke forsvinde

**Informations- og bevidstgørelseskampagne vedrørende risici
forbundet med utilsigtet fangst af europæisk stør
International handlingsplan for genoprettelse af europæisk stør**

© A. Bordes-Eppler

Den europæiske stør

(*Acipenser sturio*) eller den vilde

stør i det nordøstlige Atlanterhav er en fisk, der er truet af udryddelse.

Hvert år bliver der fanget stør i havet sammen med andre fangster.

Denne vandrefisk anses for at være den største fisk, der lever både i

saltvand og ferskvand i Vesteuropa og den skal sættes fri igen. Fiske-

arten er beskyttet på både et nationalt og et internationalt plan og det

er strengt forbudt at transportere og sælge den. Der er iværksat vigtige

tiltag for at genoprette fiskearten i de europæiske farvande. En

generel bevidstgørelse af de europæiske fiskere er et altafgørende

element for at de skal lykkes, da hver eneste fangst kan være skæb-

nesvanger for fiskeartens fremtid. De franske erhvervsfiskere delta-

ger aktivt i redningsaktionerne i partnerskab med WWF Frankrig og

det giver erhvervet et godt image.

VI SKAL REDDE STØREN

Hav den rigtige reaktion for at redde de sidste eksemplarer

Vide / Beskytte / Informere / Bevidstgøre
Optegn / Sæt fisken fri / Meld aktionen

Problemet er alvorligt og vi skal skride ind på et europæisk plan for at redde den europæiske stør

Situation, status og trusler

Der findes omkring tyve størarter i hele verden; de fleste af dem er i dag truet af udryddelse. Nogle få størarter opdrættes i fiskedamme på grund af deres kaviar og deres kød, men der findes derimod ingen kommerciel fiskeopdræt af den europæiske stør (*Acipenser sturio*), som er den vilde vandrestør i det nordøstlige Atlanterhav.

Udvikling af den europæiske størs livscyklus og zonen, hvor den opholder sig

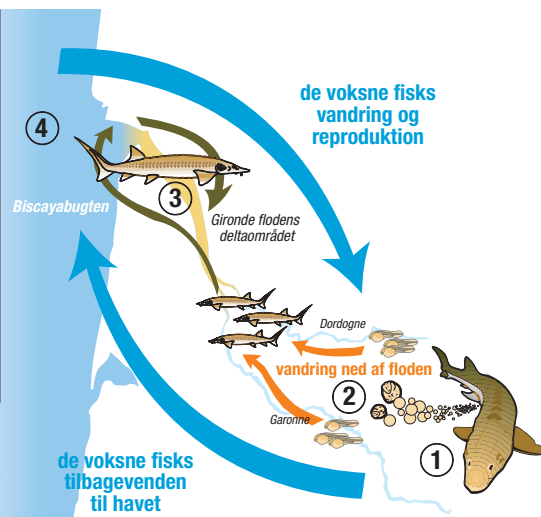
Dordogne floden

Den europæiske stør kan udmærket leve i op til flere årtier og vokse til imponerende størrelser på 3,5 m med en vægt på over 300 kg.

① I begyndelsen af foråret bevæger de voksne fisk sig ind i deltaområderne og op i floderne indtil gydepladserne, hvor de yngler i maj og juni og derefter vender de tilbage til havet. En voksen europæisk stør foretager denne vandring hvert andet til hvert fjerde år.

② Larverne og dernæst de små fisk lever i floden hele sommeren. De små stør udvikler sig hurtigt og bevæger sig ned mod brakvandet i deltaområderne i løbet af deres første vinter. Deres vandring ud mod havet varer helt til deres tredje sommer.

③ Når de er mellem 3 og 8 år gamle, bevæger de unge fisk sig frem og tilbage mellem deltaområdet og den nærmeste kyst i forhold til årstiden. De opholder sig i deltaområdet om sommeren og i havet om vinteren.

④ Fra de er 8 til 10 år gamle forlader størene helt deltaområdet. De fordeler sig over den undersøiske fastlandssokkel, som regel i zoner hvor dybden ikke overskrider de 40 meter. De vender ikke tilbage til deres oprindelige flod igen, før de er voksne.

Mange forskellige trusler:

Den europæiske stør har ikke nået den forplantningsdygtige alder, før den er ca. ti år gammel, hvad hannerne angår, og ca. femten år gammel hvad hunnerne angår. I løbet af denne vækstfase først i ferskvand, så i brakvand og endelig i havvand lever den i områder, der er underlagt et stærkt pres på grund af forurening, bebyggelse, opmudring og fiskeri (deltaområder, dyndede områder, kyststrækninger, etc.). Støren udsættes for ekstreme belastninger, før den kan deltage i sin første forplantning. I løbet af det 19. og det 20. århundrede har ødelæggelsen af dens vigtigste hjemsteder (gydesteder, næringsgrundlag, etc.) og konstruktionen af forhindringer for dens vandring bidraget kraftigt til udryddelsen af støren og tørlægningen af de fleste store europæiske vandområder, der munder ud i havet.

Maksimal beskyttelse:

Den europæiske stør (*Acipenser sturio*) er blevet til en af de mest truede fiskearter i Europa i henhold til alle de store internationale konventioner om beskyttelse af naturen og dyrearterne (CITES, Bonn-konventionen om beskyttelse af vandrede vilde dyr, Bern-konventionen, OSPAR-konventionen om beskyttelse af havmiljøet i det nordøstlige Atlanterhav). Desuden rangerer den europæiske stør blandt de arter, for hvilke det haster at iværksætte bevarende foranstaltninger i Unionen (Habitat-direktivet). Den er fuldstændig fredet siden 1998. Frankrig har defineret den som en af de vigtigste målsætninger i sin strategi for beskyttelse af biodiversiteten. Det er ligeledes strengt forbudt at fiske og sælge denne fisk i henhold til lovgivningen i de andre berørte lande (Storbritannien, Holland, Belgien, Tyskland, Spanien, etc.).

Acipenser sturio

– En art truet af udryddelse:

Tidligere var der mange europæiske stør langs med de europæiske kyster og i de fleste store europæiske floder. I dag findes der kun en unik vild størbestand, der bliver mindre og mindre i havet. Man støder dog stadig på spredte europæiske stør langs med kysten i Biscayabugten, den Engelske Kanal, det Keltiske Hav, det Irske Hav og Nordsøen. De sidste steder, hvor arten reproducerer sig, ligger i Frankrig, i ferskvand i det bassin der er fælles for de to floder, Garonne og Dordogne.

Utilsigtet fangst i havet og erhvervsgrenens engagement Fiskeri: Et ansvarsfuldt arbejde

I det forrige århundrede var den europæiske stør meget eftertragtet på grund af sine æg, som man lavede kaviar af. I dag er erhvervsfiskeriet ikke rettet direkte mod støren og i flere årtier har der ikke været nogen kommerciel udnyttelse af denne fisk.

Der findes dog stadig store risici forbundet med utilsigtet fangst i havet indenfor rammerne af lovlig fiskeri rettet mod andre bentiske arter. Størene opholder sig nemlig i grundt vand ud for kysterne sammen med mange andre arter af kommerciel interesse. Da størerne opfører sig som en dybvandsfisk, bliver de fanget af forskellige typer fiskeriudstyr, først og fremmest trawl og garn. Den dødelighed, som denne utilsigtede fangst forårsager, udgør i dag den største trussel for arten. Men denne dødelighed er dog ikke uundgåelig. Størene er ofte levende, når de hives ombord (i 70 % af tilfældene) ligegyldigt hvilket fiskeriudstyr, der bruges. Fiskerens reaktion og beslutning er derfor altafgørende. Det er som regel en sjælden begivenhed at fange en stør. Da der er så få eksemplarer tilba-

ge i det naturlige miljø (evalueret til nogle hundreder), har overlevelsen af hver enkelt stør stor betydning. Denne fisk kan ikke sælges; det er vigtigt, at fiskeren gør alt for at støren overlever, sætter den fri igen og signalerer dens fangst.

I både Frankrig og Belgien deltager erhvervsfiskere og lystfiskere aktivt i beskyttelsen af den europæiske stør. Hvert år dør der dog flere eksemplarer, som bliver fanget ved et uheld, fordi fiskerne ikke er klar over denne arts særlige juridiske status og de retningslinjer man skal følge, når man fanger denne fisk.

Fiskerne, der driver fangst på det område, hvor støren opholder sig, er således et vigtigt led i dens beskyttelse. Denne arts fremtid kan afhænge af fiskernes bevidsthed og aktive deltagelse. Erhvervsfiskernes interesse og engagement i en sådan fredningsaktion vil helt sikkert bidrage til at give et godt indtryk af erhvervet, da de arbejder for en ansvarlig forvaltning af havets ressourcer.

Trawlere og garnbåde er blevet opmærksomme

Stør genudsat levende i Frankrig i 2005

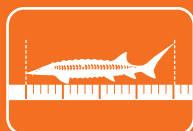
Stør genudsat levende i Belgien i 2007

Hav den rigtige reaktion Retningslinjer man skal følge i tilfælde af utilsigtet fangst:

- 1. Optegn** fangstdatoen, fiskens størrelse og vægt, samt stedet hvor den blev fanget (GPS eller zone);
- 2. Hvis den har et mærke,** skal man lade det sidde og notere nummeret;
- 3. Sæt den forsigtigt fri;**

4. Signaler den utilsigtede fangst

- ved at udfylde og sende anmeldelsen nedenfor eller ved at henvende dig til det lokale center, hvis adresse er anført bag på denne side.
- via Internet til følgende adresse:
pdrmoller@snm.ku.dk
sturio@cemagref.fr

Anmeldelse om utilsigtet fangst

Dato klokkeslæt Zone (GPS eller sted) dybde

Størrelse Vægt Mærket ja ☐ nej ☐ Nummer fotos ☐

Sat ud i havet igen levende ☐ død ☐ med sår ☐ uden sår ☐

Fartøj og udstyr: Fartøjets navn Hjemstavnsnavn

Anvendt udstyr Masker Fisket art

Oplysninger vedrørende fiskeren (fortrolige): fornavn

Hjemadressen Land

Telefon Andre observationer:

Man kan indhente informationer og downloade anmeldelser for fangst på følgende Internet adresse:

<http://www.comite-peches.fr/sturio-dk.htm>

Alle oplysninger, selv overfladiske detaljer, kan være en hjælp til at få en bedre forståelse af denne vandrefisks havbiologi (dybde, udstyr og fiskerkutter, fiskens generelle tilstand, observationer, etc.). Det kan være udmærket at tage fotos af fisken, hvis det kan gøres hurtigt, før den sættes fri. Anmeldelserne bliver opfulgt og de fiskere, der deltager i dette arbejde, vil modtage personlige gaver. Vi er taknemlige for dit samarbejde.

De personlige oplysninger har kun et formål: at kontakte dig for at takke dig og indhente supplerende oplysninger om den fangede stør.

Igangværende tiltag

Den franske erfaring

Der er foretaget tiltag i Frankrig siden 1970'erne, da erhvervsfiskerne i Gironde området forsøgte at skabe større bevidsthed om nødvendigheden af at beskytte støren. Videnskabelige arbejder i begyndelsen af 1980'erne og senere to europæiske programmer fra 1994 til 2001 har ført til en bredere og bedre forståelse af størens biologi og de har gjort det muligt at definere passende forholdsregler for at opnå en effektiv beskyttelse af arten og skabe basale redskaber for en fremtidig europæisk politik for genoprettelse af bestanden.

Der er blevet kørt flere kommunikationskampagner i sektoren med havfiskeri ved de franske kyster i løbet af de sidste årtier. Disse tiltag er siden 2006 blevet

overtaget af CNPMEF med støtte af WWF Frankrig og er i dag udvidet til hele det europæiske område, hvor arten er tilstede. På grund af sin vandring og perspektiverne for en genindførelse kræver fredningen af støren en aktiv deltagelse af alle de europæiske fiskere.

Den biologiske station ved CEMAGREF instituttet i Frankrig

Yngel af europæisk stør

Stør på den tyske IGB station

Tæt ved 100 voksne eller snart udvoksede eksemplarer, som senere skal deltage i kunstig reproduktion af fiskearten, holdes i dag tilbage i fiskedamme i CEMAGREF forskningsinstituttet i Frankrig og IGB forskningsinstituttet i Tyskland. Den første kunstige reproduktion med avlsfisk opvokset i fangenskab blev gennemført i juni 2007. Flere tusinde små fisk blev sluppet løs nogle måneder senere i nærheden af naturlige ynglesteder i Garonne og Dordogne floderne i Frankrig. De tidligere reproduktionsforsøg fandt sted i 1994 og 1995. Nu er der endelig nyt håb for denne fiskeart. Det forventes, at der foretages andre tiltag med kunstig reproduktion.

Et engageret Europa

En international handlingsplan for genoprettelse af den europæiske størbestand er blevet vedtaget af Bern-konventionens permanente komité i november 2007. Denne plan er baseret på fire store akser:

- bevarelse og genindførelse af den europæiske stør i fangenskab og dens gradvise genindførelse i det område, hvor den traditionelt var til stede;

- bevarelse af arten i sit naturlige miljø, især i havet, i kraft af fiskernes aktive samarbejde;
- beskyttelse og genoprettelse af dens vigtigste hjemsteder, blandt andet i ferskvand og brakvand;
- internationalt samarbejde med henblik på at koordinere de forskellige aktioner iværksat på et nationalt plan.

Nærmere oplysninger: <http://www.comite-peches.fr/sturio-dk.htm>

Signaler en utilsigtet fangst og indberet oplysninger til en af følgende kontakter (fremsendelse af anmeldelse eller direkte kontakt med e-mail eller telefon):

Dr Peter Rask Møller
Zoologisk Museum - Statens Naturhistoriske Museum
Københavns Universitet
Universitetsparken 15, 2100 København Ø
Tel: 35 32 10 70 - Mail: pdrmolle@snm.ku.dk

Hvis din organisation ønsker at deltage og blive en kontakt i denne kommunikationskampagne, skriv fuldstændig adresse, e-mail og telefonnummer her.

Tak for dit samarbejde

Vores partnere:

STICHTING VAN DE NEDERLANDSE VISSERIJ

